

2005 M. LIETUVIŲ VALSTYBINĖS KALBOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO REZULTATŲ STATISTINĖ ANALIZĖ

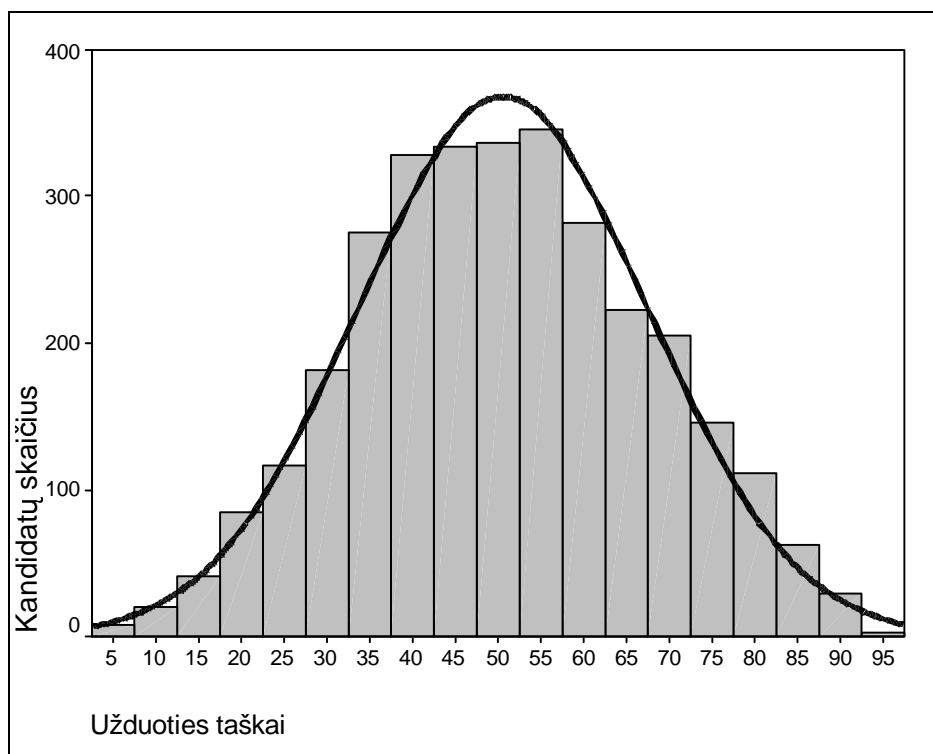
2005 m. gegužės 25 d. valstybinį lietuvių valstybinės kalbos brandos egzaminą laikė 3132 kandidatai – vidurinio ugdymo programos baigiamųjų klasių mokiniai, kitų laidų abiturientai. Egzaminą ketino laikyti 3171 kandidatas, 39 iš jų į egzaminą neatvyko.

Pakartotinės sesijos valstybinį lietuvių valstybinės kalbos brandos egzaminą birželio 20 dieną ketino laikyti 15 kandidatų. 10 iš jų egzaminą išlaikė, 3 neatvyko.

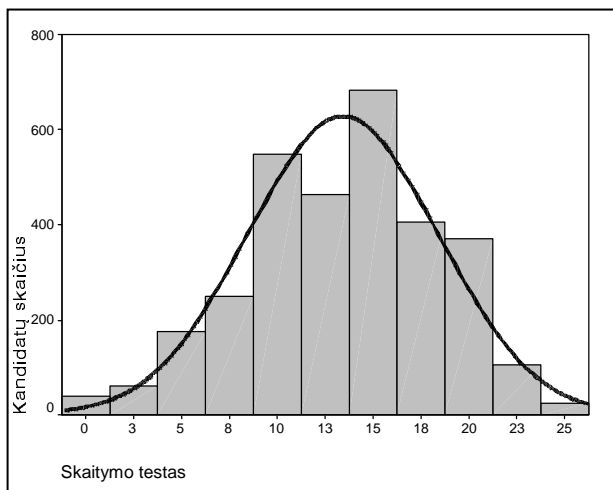
Maksimali taškų suma, kurią galėjo surinkti laikantys egzaminą kandidatai, – 100 taškų. Minimali egzamino išlaikymo taškų sumos riba, kuri nustatoma po egzamino rezultatų sumavimo, – 32 taškai. Tai sudarė 32 proc. visų galimų taškų. Valstybinio lietuvių valstybinės kalbos brandos egzamino neišlaikė 13 proc. laikusiųjų.

Valstybinio lietuvių valstybinės kalbos brandos egzamino rezultatų vidurkis yra 50,56 taško, taškų sumos standartinis nuokrypis (dispersija) – 16,95.

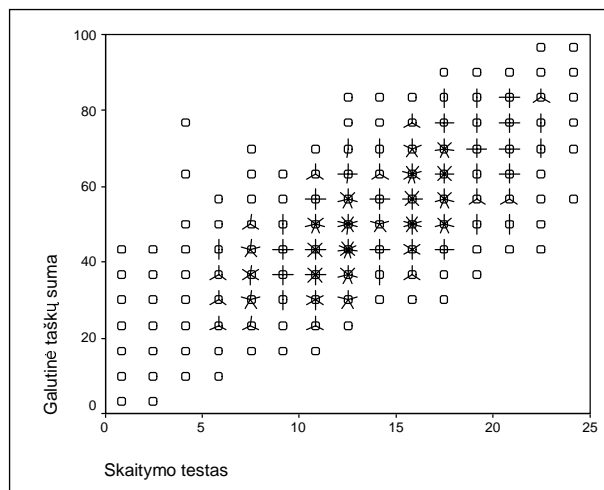
Laikiusių lietuvių valstybinės kalbos brandos egzaminą kandidatų surinktų taškų pasiskirstymai pateikti 1, 2, 4 ir 6 diagramose. Atskirų testo dalių taškų koreliacija su visa egzamino užduotimi pateikta 3, 5 ir 7 diagramose.

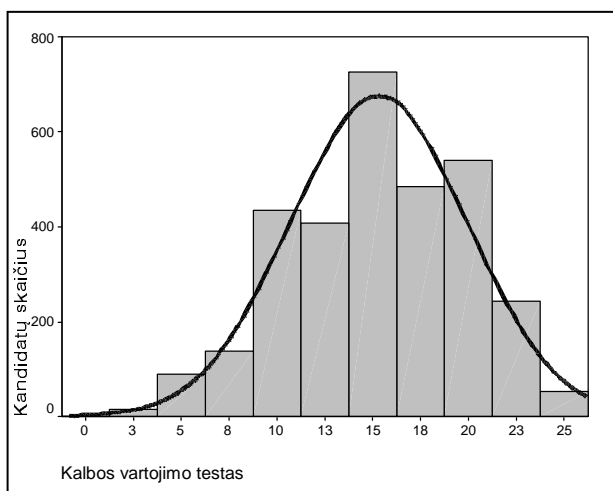
1 diagrama. Valstybinį lietuvių valstybinės kalbos brandos egzaminą laikusių kandidatų gautų taškų pasiskirstymas

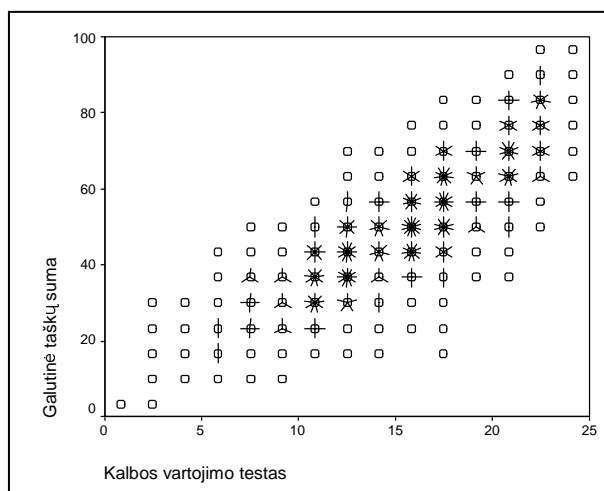
2 diagrama. Skaitymo testo taškų pasiskirstymas

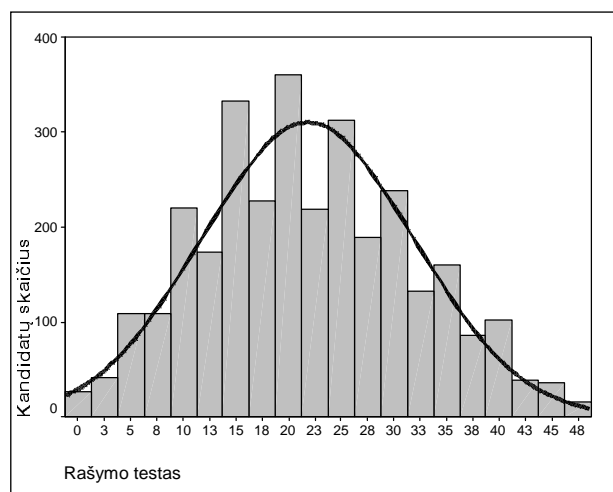
3 diagrama. Skaitymo testo ir visos egzamino užduoties koreliacija

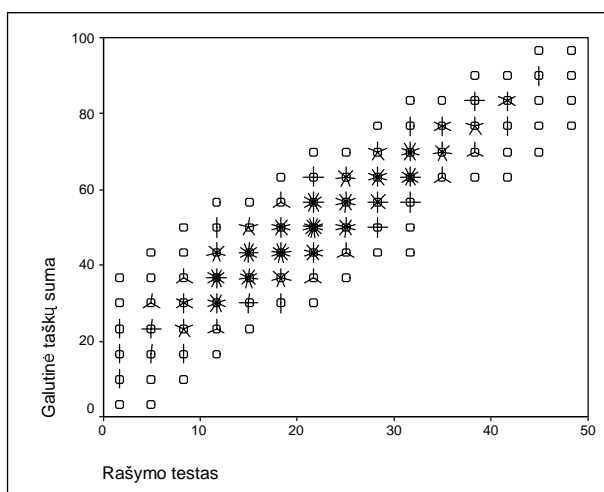
4 diagrama. Kalbos vartojimo testo taškų pasiskirstymas

5 diagrama. Kalbos vartojimo testo ir visos egzamino užduoties koreliacija

6 diagrama. Rašymo testo taškų pasiskirstymas

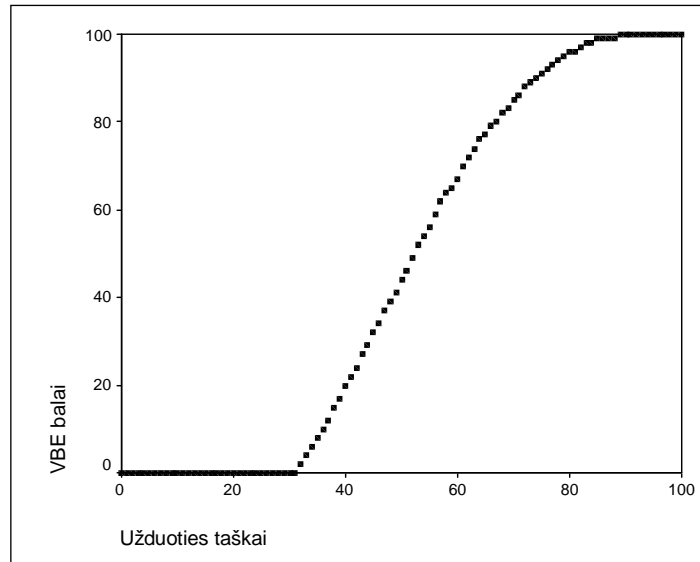

7 diagrama. Rašymo testo ir visos egzamino užduoties koreliacija

Lietuvių valstybinės kalbos valstybinį brandos egzaminą laikė daugiau merginų nei vaikinių (merginų – 62,7 proc., vaikinių – 37,3 proc.) Merginų rezultatai geresni nei vaikinių (merginų valstybinio brandos egzamino balų vidurkis yra 50,2, vaikinių – 36,1).

Valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra šimtabalės skalės skaičius nuo 1 iki 100. Šis skaičius rodo, kurią egzaminą išlaikiusių kandidatų dalį (procentais) mokinys pralenkė. Pavyzdžiui, 40 balų reiškia, kad blogiau egzaminą išlaikė 40 proc. kandidatų, geriau – 60 proc. ($100 - 40 = 60$). Minimalus išlaikyto valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra 1 (vienas) balas, maksimalus – 100 balų. Šie balai į dešimtabalės skalės pažymį nėra verčiami. Jie įrašomi kandidato brandos atestato priede kaip valstybinio brandos egzamino įvertinimas. Pavyzdžiui, įrašoma 40 (keturiasdešimt). Kandidatų surinktų egzamino užduoties taškų ir jų įvertinimo valstybinio lietuvių valstybinės kalbos brandos egzamino balais santykis pateiktas 8 diagramoje.

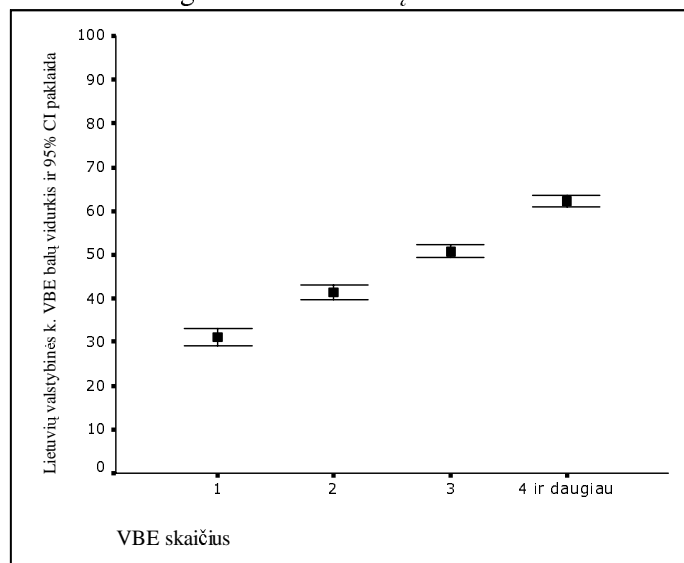

8 diagrama. Užduoties taškų ir VBE balų santykis

Valstybinio lietuvių valstybinės kalbos brandos egzamino darbus Vilniuje vertino 70 vertintojų – lietuvių valstybinės kalbos mokytojų, atvykusių iš įvairių Lietuvos miestų bei rajonų, ir universitetų dėstytojų. Kiekvienas egzamino darbas buvo įvertintas du kartus, vertinimams nesutapus – dar ir trečią kartą.

Iš daugiau kaip 3 tūkstančių kandidatų, laikusių valstybinį lietuvių valstybinės kalbos egzaminą, tik šį vieną valstybinį brandos egzaminą laikė 504 kandidatai. Kai kurie mokiniai laikė du (633) ar tris (733), o 865 mokiniai – keturis ir daugiau valstybinių brandos egzaminų. Laikiusieji lietuvių valstybinės kalbos ir kitą valstybinį brandos egzaminą mokiniai rinkosi matematiką (1634), istoriją (1412), anglų kalbą (1332), rusų kalbą (466), fiziką (273), vokiečių kalbą (251), biologiją (246), chemiją (186), prancūzų kalbą (20), lietuvių gimtosios kalbos teksto interpretaciją (2).

9 diagramoje pateikta priklausomybė tarp laikytų valstybinių brandos egzaminų skaičiaus ir valstybinio lietuvių valstybinės kalbos egzamino rezultatų.

9 diagrama. Priklausomybė tarp laikytų valstybinių brandos egzaminų skaičiaus ir lietuvių valstybinės kalbos egzamino rezultatų

Valstybinio brandos egzamino vertinimas yra norminis: kiekvieno mokinio pasiekimai lyginami su kitų laikiusiųjų šį brandos egzaminą pasiekimais. Statistinei analizei atlikti atsitiktinai buvo atrinkta 400 kandidatų darbų. Suvedus iš tų darbų informaciją, kiekvienam užduoties klausimui (ar jo daliai, jei jis turėjo struktūrines dalis) buvo nustatyta:

- **kuri dalis (procentais) kandidatų pasirinko atitinkamą atsakymą** (A, B, C, D ar E, jei uždavinys buvo su pasirinkamaisiais atsakymais) **ar surinko atitinkamą skaičių taškų** (0, 1, 2 ir t.t.);
- **klausimo sunkumas**. Šio parametro skaitinė reikšmė yra procentinis santykis

$$\frac{(\text{visų kandidatų už šį klausimą surinktų taškų suma})}{(\text{visų už šį klausimą teoriškai galimų surinkti taškų suma})}$$

Jei klausimas buvo vertinamas vienu tašku, tai jo sunkumas tiesiogiai parodo, kuri dalis kandidatų į tą klausimą atsakė teisingai. Pagal statistinę testų teoriją geriausi klausimai yra tie, kurių sunkumas apie 50 proc. (klausimo su 5 pasirinkamaisiais atsakymais, įvertinus spėjimo paklaidą, – apie 60 proc.). Labai lengvo klausimo sunkumas – daugiau kaip 80 proc., labai sunkaus – mažiau kaip 20 proc.;

- **klausimo skiriamoji geba**. Šis parametras rodo, kaip atskiras egzamino klausimas išskiria stipresnius ir silpnesnius kandidatus. Jei klausimas buvo labai lengvas ir į jį beveik vienodai sėkmingai atsakė ir stipresnieji, ir silpnesnieji, tai tokio klausimo skiriamoji geba maža. Panaši skiriamoji geba gali būti ir labai sunkaus klausimo, į kurį neatsakė taip pat beveik visi. Neigiama skiriamosios gebos reikšmė rodo, kad silpnesnieji (sprendžiant pagal visą egzamino užduotį) už tą klausimą surinko daugiau taškų nei stipresnieji (tai tikrai blogo klausimo požymis). Pagal statistinę testų teoriją geri klausimai yra tie, kurių skiriamoji geba yra 40–50, labai geri – 60 ir daugiau. Dėl įvairių pedagoginių ir psichologinių tikslų kai kurie labai sunkūs (arba labai lengvi) klausimai pateikiami teste, nors jų skiriamoji geba ir nėra optimali;

- **klausimo koreliacija su visa užduotimi**. Tai to klausimo ir visų užduoties taškų koreliacijos koeficientas (skaičiuotas Pirsono koreliacijos koeficientas). Šis parametras rodo, kuria dalimi atskiras klausimas matuoja taip, kaip ir visa užduotis. Aišku, daugiataškio klausimo koreliacija su visa užduotimi yra didesnė nei vienataškio.

Toliau pateikiama egzamino užduoties statistinė analizė.

Šią 2005 metų lietuvių valstybinės kalbos valstybinio brandos egzamino statistinę analizę parengė Nacionalinio egzaminų centro darbuotojai. Klausimus, pastabas, siūlymus prašome siųsti adresu: M. Katkaus g. 44; LT-09217 Vilnius, faks. (8~5)2752268, el. p: centras@nec.lt

Daugiau informacijos apie jau įvykusius ir dar būsimus brandos egzaminus, atskirų egzaminų programas ir reikalavimus, egzaminų ataskaitas galite rasti internete adresu www.egzaminai.lt

2005 M. LIETUVIŲ VALSTYBINĖS KALBOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIS

I. SKAITYMO TESTAS

(Trukmė – 50 min.)

Užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Atsakymą rašykite po klausimu. Skaitmenimis sunumeruotos pastraipos.

Trys prie tos pačios jūros

1 Aš esu. Es esmu. Mina olen. Svarbūs trijų Baltijos tautų, gyvenančių šiapus jūros, žodžiai. *Lietuvių tauta. Latvių tauta. Estų tauta.* Likimas prie tos pačios jūros suvedė skirtingas gentis – baltus ir finougrus. Čia jos ėmė rašyti savo istoriją. O Baltijos jūra visą laiką buvo vienas šių tautų likimo veiksmų, begalinė erdvė, traukianti ir stumianti nuo savęs. Ta pati jūra skirtingai veikė trijų tautų pasaulėjautą, likimus. Žmogui gyventi čia buvo saugu: reta potvynių, uraganų ar kitų stichinių nelaimių. O tautoms kurti istoriją prie šios jūros – nesaugu: pernelyg matoma visų vėjų perpučiamame krašte.

2 Baltijos žemėje glūdi lietuvių, latvių ir estų tautų šaknys, išsikerojusios, kai pasaulis dar negirdėjo Kristaus vardo. Tačiau visų šių trijų tautų protėviai buvo ateiviai. Kadaisė prie Baltijos buvo įsikūrę senosios Europos gyventojai, o indoeuropiečiai atkeliavo iš pietryčių, greičiausiai per pietų Rusijos stepes, Kaukazą, ir šiose žemėse apsigyveno drauge su senbuviais. Prie Baltijos atsikėlė ir finougrai. Tokia galbūt buvo trijų tautų gyvenimo prie atšiaurios jūros pradžia.

3 Ar mes susimąstome, ką jūra reiškė ir tebereiškia Lietuvai, Latvijai ir Estijai? Kaip ji lėmė šių trijų tautų istorijos likimą, ūkį, kultūrą? O juk kaip skiriasi, pavyzdžiui, lietuvių ir estų jūros pajauta ir samprata! Baltija pavertė estus drąsiais jūrininkais, keliautojais, latvius – puikiais žvejais. Lietuvius ji baugino, žavėjo, bet netraukė pažinti, nugalėti. Ar ne paradoksalu, kad svarbiausi Latvijos bei Estijos miestai, sostinės, buvo pastatyti prie jūros, tų žemių pakraštyje, žemyno ir vandens sandūroje, o Lietuvos sostinė įsikūrusi kitame gale, priešpriešais?! Ryga ir Talinas asocijuojasi tik su pajūriu, o Vilnius buvo ir tebėra žemyno miestas. Antra vertus, Rygą ir Taliną įkūrė svetimieji (vokiečiai ir danai), pajutę tų vietų patogumą laivininkystei bei prekybai. Lietuvos ankstesnes sostines ir Vilnių kūrė ir stiprino patys lietuviai, didieji kunigaikščiai, nuolatos gyvenę etninės Lietuvos centre, o ne prie jūros, kur kiaurai pučia perpučia įnoringi keturių pasaulio šalių vėjai.

4 Rūsti, šalta jūra, lygumų ir kalvų regionai, vėjuoti, lietingi, nuolat jūros veikiami orai, senovinės girios – visa tai formavo trijų kaimynių tautų gyvenseną ir būdą. Visas jungia labai panaši gamta, kuri senovėje teikė pastovumo ir saugos jausmą. Tačiau bendravimas su skandinavais ir slavais lėmė dinamišką istorijos vyksmą – reikėjo susikalbėti, prekiauti, derėtis, kariauti, sudarinėti taiką. Būti prie Baltijos reiškė būti visų akyse, matomam, neužstotam kalnų, neapsaugotam karštų dykumos vėjų. Į šias tautas – pajūrio gyventojas – regis, nuolat žvelgdavo karingi germanai ir slavai, pasišovę eiti tolyn – ligi pasaulio galo. Iš kitos Baltijos pusės sekiodavo anų laikų vikingų, narsiųjų skandinavų, žvilgsniai.

5 Įsikūrusios pačiame pasaulio pakraštyje trys pagoniškos Baltijos tautos negalėjo ramiai kurti savo istorijos. IX–XI a. po Kr. eiklūs vikingų laivai it strėlės skrozdavo Baltijos vandenį, lankydavo pajūrio tautas. Sąlytis su vikingais šioms tautoms reiškė pažintį su užjūriu, iš kur sklido ankstyvosios krikščionybės atgarsiai. Latvius ir estus iš rytų bei šiaurės rytų veikė slavų krikščionybė (stačiatikybė). Rytų apeigų krikščionybė į lietuvių žemes skverbėsi iš slavų, tada vadintų gudais, žemių. O Vakarų krikščionybė į Lietuvą žengė iš lenkų. Visa tai kreipė Baltijos tautų istorijos tėkmę nauja vaga.

6 „Baltų kraštai – antroji, visuomet tamsi mėnulio pusė,“ – su liūdna ironija rašė XX a. estų poetas I. Ivaskas, kalbėdamas apie tai, kad net iki XII a. trys Baltijos tautos išlieka pagoniškos. Krikščioniška Europa, tampanti bendruomene, išpažįstančia vieną ir tą patį Kristaus mokslą, atsiremianti į Dešimtį Dievo įsakymų – universalų prasmingos būties pamatą, laiko save „šviesiąją mėnulio pusę“. Ši „mėnulio pusė“ paklūsta rašto išminčiai. Vadinasi, ji geresnioji. Lietuviai, latviai ir estai tebėra gamtos gaivalų ir ugnies

garbintojai, atiduodantys savo mirusiuosius laužo liepsnai. Tokie žmonės, anot likusios Europos, – laukiniai, barbarai – tamsioji mėnulio pusė... Jie neturi teisės patys rašyti savo istoriją. Tai gerųjų privilegija... Tik kas davė teisę taip skirstyti tautas?

7 Nuo XII a. prasideda laipsniško priedurtinio Baltijos žemių krikščionizavimo (ir užkariavimo!) pradžia – Europos pakraštys vienu vienas stoja prieš sutelktas, galingas Vakarų pasaulio jėgas. XIII a. nukariaujamos ir pakrikštijamos latvių ir estų gentys. Tapusios krikščionėmis, jos ilgainiui įsijungia į krikščioniškojo pasaulio bendriją, tačiau tik patekusios svetimųjų valdžion ir šimtmečiams praradusios savo laisvės bei valstybingumo viltį... Medinės pilaitės, gynybinės sienos, natūrali upių, pelkių ar iškastų griovių apsauga neišgelbėjo nuo reguliariosios kariuomenės, jos šalmų, šarvų, neatsilaikė prieš naujų pilių stiprybę. Lietuviai – paskutiniai Europos pagonys. Jų krikščionėjimo istorija (oficialaus Lietuvos krikšto datos – 1387 ir 1413) vos ne šimtmečiu jaunesnė už kaimynų – latvių ir estų – krikščionybę. Tokia istorijos tiesa.

8 Iki XIII a. lietuvių, latvių ir estų gentis jungė buvimas šalia slavų ir tos pačios jūros, jungė pagoniškas tikėjimas. Nuo XIII a. atsiskiria Lietuva, kurianti didingą istoriją – Didžiąją Kunigaikštystę, palengva tampančią galinga Viduramžių valstybę nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Valstybingumo sukūrimas ir išlaikymas krikščioniškojo pasaulio apsuptyje – unikalūs, lemtingas Lietuvos ženklas. Kraštas, vienintelis Pabaltijyje turėjęs savo valstybę, nekrikščioniškas, vis dėlto turėjo lietuvių kilmės valdovus, mūro pilis, dvarus bei jų kultūros tradicijas. Tuo metu latvius ir estus valdė svetimi, ateiviai. Jie projektavo savo pilis pasisavintoje žemėje, nešė svetimą kalbą bei papročius.

9 Per visą Baltijos tautų istoriją jūra kaip magnetas traukė, viliojo, kurstė grobikiškas atėjūnų užmačias, politines aistras. Nuo XVI a. prasidėjo didieji karai dėl Baltijos. Jie esmingai palietė Pabaltijo žemes. Keitėsi valdovai, politinė priklausomybė. Kraštus trypė rusų, švedų, danų raiteliai. Degė ir tuštėjo kaimai. Karo pėdsakais ėjo badas ir maras. Šių nelaimių ženklų apstu metraščiuose, svetimšalių rašytose kronikose, liaudies kūrybos atmintyje. Stiprieji norėjo valdyti Baltiją ir jos tautas.

10 Tačiau XVI a. pažymėtas ne vien karų. Jo pirmoji pusė, Reformacijos laikai, visam Pabaltijui davė pirmąsias knygas tautos kalba. Tada pasirodo pirmieji katekizmai. Ir visi jie skirti liuteronams. Tuomet latvių ir estų bei Mažosios Lietuvos žemėse išsikerojo liuteronybė, lėmusi kultūros eigą, šių tautų mentaliteto ypatumus. Lietuva liko krikščioniška.

11 Praeityje kiekvienos Baltijos tautos kultūra klostėsi tarsi iš dviejų dalių: savosios etninės (baltiškos ar finougriškos) ir europinės tradicijos, kurią daugiausiai skleidė ir formavo krikščionybė. Estų ir latvių kraštuose ženkliai vokiečių ir skandinavų kultūros įtaka. Lietuvoje – lenkų kultūros poveikis. Nuo XVIII a. pabaigos čia stiprėja rusų kultūros įtaka, palietusi ir visą Pabaltijį. Išimtis – Lietuvos žemės, priklausiusios vokiečių sukurta Prūsijos valstybei.

12 XVIII a. lietuviai, latviai ir estai atsiduria carinės Rusijos valdžioje: estai ir latviai – XVIII a. pradžioje, lietuviai – po Lietuvos-Lenkijos valstybės III padalijimo (1795). Tai stipriai paveikia politinį, visuomeninį, kultūrinį Baltijos tautų gyvenimą. Latviai ir estai pakeičia vienus šeiminkus kitais, o Lietuva pirmąsyk patenka kitos tautos ir kitos religijos žmonių valdžion. Lietuvos-Lenkijos valstybės padalijimui pritaria ir net jame tiesiogiai dalyvauja galingosios Vakarų Europos valstybės. Tai būdingas Lietuvos istorijos bruožas. Galingesnių valstybių įsiterpimas į mūsų šalies likimą pasikartoja ir XX a.

13 XIX amžius – pavasaris, aušros, atgajos metas – labai reikšmingas Pabaltijui. Tai pavergtų tautų prabudimo laikas. Estai, latviai ir lietuviai XIX a. pradžioje ima burtis mokslo ir švietimo centruose, iškiluose miestuose, kur būta universitetų ir jų magiškos traukos. Tačiau XIX a. pradžia ilgainiui palankesnė latviams ir estams, nes Lietuvoje įvyksta du sukilimai: 1831 ir 1863 metais. Caro valdžia juos žiauriai nuslopiną, išstremia ar nužudo šviesiausius Lietuvos žmones. O po to griebiasi kultūros represijų (40 metų trunka lietuviškos spaudos draudimas). Tai kuriam laikui pertraukia gerokai įsibėgėjusią Lietuvos atgimimo raidą.

14 Po pirmojo pasaulinio karo trys Baltijos tautos vėl atsiduria Europos dėmesio centre. Estija ir Latvija pirmąsyk per savo ilgą istoriją sukuria tautines nepriklausomas valstybes, o Lietuva antrąsyk kaip valstybė grįžta į Europos tautų šeimą. Trys tautos prie Baltijos jūros vėl pačios ima rašyti savo istoriją. *Aš esu. Es esmu. Mina olen.* Šie svarbūs trijų Baltijos tautų žodžiai išdidžiai skamba prie tos pačios jūros, kur jas suvedė likimas. Istorijos vėtros nepalaužė Lietuvos, Latvijos, Estijos.

(Pagal Birutę Masionienę)

Klausimai ir atsakymai

1. Savais žodžiais paaiškinkite mintį: „tautoms kurti istoriją prie šios jūros – nesaugu: pernelyg matoma visų vėjų perpučiamame krašte“. (1 pastraipa.) (1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
40,25	59,75	59,75	31,67	0,29

2. Savais žodžiais apibendrinkite antrą pastraipą. (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
44,25	9,00	46,75	51,25	35,83	0,32

3. Savais žodžiais apibendrinkite trečią pastraipą. (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
53,50	13,50	33,00	39,75	35,83	0,33

4. Savais žodžiais parašykite mintį, kuri sieja ketvirtą ir penktą pastraipas. (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
44,25	34,00	21,75	38,75	33,33	0,38

5. Su koku požiūriu šeštoje pastraipoje nesutinkama? (1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
35,75	64,25	64,25	35,83	0,32

6. Savais žodžiais parašykite, kodėl XII a. ėmus užkariauti Baltijos tautas, nė viena Europos valstybė nestojo skriaudžiamųjų pusėn. (6, 7 pastraipos.) (1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
26,25	73,75	73,75	35,83	0,33

7. Savais žodžiais parašykite 3 argumentus, įrodančius, kad Lietuvos likimas išskirtinis, lyginant su kitų dviejų Baltijos tautų likimais. (7, 8 pastraipos.) (3 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)				Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2	3			
4,50	9,00	43,75	42,75	74,92	25,28	0,45

8. Savais žodžiais parašykite 2 argumentus, kodėl „jūra kaip magnetas traukė, viliojo, kurstė grobikiškas atėjūnų užmačias“. (9 pastraipa.) (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
19,00	42,00	39,00	60,00	17,08	0,23

9. Savais žodžiais apibendrinkite devintą ir dešimtą pastraipas. (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
26,25	17,75	56,00	64,88	31,25	0,34

10. Savais žodžiais parašykite, kodėl nuo XVIII a. pabaigos Lietuva buvo veikiamas skirtingų kultūrų. (11, 12 pastraipos.) (1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
57,50	42,50	42,50	36,67	0,31

11. Apie kokį bruožą sakoma, kad jis būdingas Lietuvos istorijai? (12 pastraipa.) (1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
46,25	53,75	53,75	40,83	0,35

12. Savais žodžiais parašykite, kokie 2 veiksniai XIX a. stabdė Lietuvos atgimimą. (13 pastraipa.) (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
9,25	37,00	53,75	72,25	26,67	0,38

13. Kokiu tikslu keturioliktoje pastraipoje yra pakartota pirmos pastraipos minčių? (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
59,50	8,50	32,00	36,25	33,75	0,32

14. Savais žodžiais parašykite, kokia yra teksto tema. (1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
29,75	70,25	70,25	39,17	0,36

15. Savais žodžiais parašykite, kokia pagrindinė teksto mintis. (2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
63,00	15,50	21,50	29,25	30,00	0,32

Taškų pasiskirstymas (%)												Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				12
0,25	0,75	0,25	1,00	1,00	1,25	2,25	2,75	4,75	4,50	6,50	6,50	9,25	54,89	31,33	0,73
Taškų pasiskirstymas (%)															
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	54,89	31,33	0,73
7,25	6,75	6,75	7,25	7,50	5,25	7,50	2,75	4,00	3,00	0,75	0	0,25			

II. KALBOS VARTOJIMO TESTAS

(Trukmė – 50 min.)

I užduotis. Iš kairėje pateiktų žodžių padarykite vieną tinkamą ir įrašykite jį į tekstą.
0 atvejis – pavyzdys.

- (0) saugoti Pasisveikindamas Mečys Laurinkus pabučiuoja į abu skruostus. „Taip įprasta Ispanijoje“, – paaiškino buvęs (0) saugumo departamento vadovas, šių metų
- (1) ambasada pavasarį tapęs Lietuvos (1) _____ Ispanijoje.
- (2) priimti M. Laurinkus greitai įprato prie diplomato darbo – susitikimų,
- (3) derėtis (2) _____, (3) _____. Kur kas sunkiau jam buvo prisitaikyti prie ispanams būdingų (4) _____: kelias valandas valdiškose
- (4) įprasti įstaigose trunkančios pietų (5) _____, darbo iki (6) _____ ir
- (5) pertraukti nuolatos kartojamo žodžio „manana“ (rytoj).
- (6) vėlus „Kai atvykau į Madridą, ambasada glaudėsi ankštame bute. Neseniai persikraustėme į nuomojamą kotedžą. Patalpų remontas ir (7) _____
- (7) persikraustyti kainavo nemažai nervų. Ispanai gali pažadėti, netesėti, keisti savo ankstesnę
- (8) numanyti (8) _____, o į priekaištus ramiai atsakyti „manana“, – apie jį
- (9) vargti užklupusius (9) _____ pasakojo ambasadorius.
- (10) suvokti Ispanijoje kitaip nei pas mus suprantamà laiko (10) _____,
- (11) Madridas vėlavimas nėra smerkiamas. (11) _____ gyvenimo būdas taip pat labai skiriasi nuo mūsų. Čia ir jauni, ir seni eina į kavines, restoranus. Ypač mėgstamos
- (12) šurmulys vėlyvos vakarienės. Gatvėse gyvenimas (12) _____ iki paryčių. Tačiau baruose jie neišleidžia daug pinigų – daugiau bendrauja negu valgo.
- (13) paskaityti M. Laurinkus lankė įvairias (13) _____ kalbos tobulinimo kursuose. Nors mokytis ispanų kalbos jis pradėjo dar Lietuvoje, tačiau atvykęs į
- (14) įgusti Madridą suprato, jog kalbos (14) _____ jam dar reikia tobulinti. Mat nemokėdamas ispaniškai šioje šalyje jausiesi tarsi basas (15) _____, o
- (15) vidurys, žiema anglų ar kita kalba neišspręsi jokios problemos.

(15 taškų)

Klausimo nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Teisingai atsakė (%)	70,50	52,00	61,25	78,50	81,25	76,50	82,25	65,75	84,50	29,75	49,75	73,50	89,25	28,75	42,00
Sunkumas	70,50	52,00	61,25	78,50	81,25	76,50	82,25	65,75	84,50	29,75	49,75	73,50	89,25	28,75	42,00
Skiriamoji geba	29,17	55,00	62,50	35,83	24,17	24,17	21,67	46,67	18,33	52,50	56,67	45,00	21,67	45,83	56,67
Koreliacija	0,28	0,45	0,50	0,36	0,29	0,26	0,27	0,44	0,23	0,47	0,48	0,44	0,29	0,43	0,45

Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
64,35	39,67	0,77

2 užduotis. Kairėje pateiktą veiksmažodį parašykite nurodytu laiku ar nuosaka.
0 atvejis – pavyzdys.

Esamasis laikas

(0) išlėkti (16) tolti (17) leistis (18) drėkti (19) tikšti (20) gaivinti	Rytais kur kas smagiau lauke, kai tu (0) <u>išleki</u> į saulės nutviekstą kiemą, (16) _____ nuo tingių iš nakties miego dar neišsivadavusių gatvių ir (17) _____ į kalvas. Einant per šlapią žolę (18) _____ kojos, nuo užkliudytų lazdynų ant veido (19) _____ rasos lašai, krūtinę (20) _____ grynas oras.
--	---

Būstasis kartinis laikas

(21) klausytis (22) ginčytis (23) nugriūti (24) pratrūkti	Mes (21) _____, kaip už durų tėvas (22) _____ su motina, bandydamas kažką jai paaiškinti. Paskui ten kažkas (23) _____ ir netikėtai tėvai (24) _____ linksmu juoku.
--	---

Būsimasis laikas

(25) lyja (26) užtvindo (27) liaujasi	Jeį taip ir toliau (25) _____, vanduo (26) _____ ir miestelio gatves. Belieka tikėtis, kad lietus netrukus (27) _____.
---	--

Tariamoji ar liepiamoji nuosaka

(28) paslepia (29) dairosi (30) neiškenčia	Žinau, jeigu aš (28) _____ kur nors tą dovanėlę, jūs (29) _____, kur ji yra, ir tikrai (30) _____ nepažiūrėję.
--	--

(15 taškų)

Klausimo nr.	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Teisingai atsakė (%)	81,50	54,25	59,50	8,25	90,75	63,50	47,25	64,00	53,75	81,75	48,75	89,75	60,50	32,50	38,75
Sunkumas	81,50	54,25	59,50	8,25	90,75	63,50	47,25	64,00	53,75	81,75	48,75	89,75	60,50	32,50	38,75
Skiriamoji geba	31,67	56,67	49,17	19,17	12,50	60,00	50,83	54,17	16,67	30,00	50,83	16,67	66,67	54,17	59,17
Koreliacija	0,36	0,50	0,41	0,30	0,20	0,51	0,41	0,43	0,13	0,32	0,43	0,23	0,56	0,50	0,50

Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
58,32	41,89	0,78

3 užduotis. Iš kairėje pateiktų veiksmažodžių padarykite tinkamą dalyvį, pusdalyvį ar padalyvį. 0 atvejis – pavyzdys.

(0) išdykti	Koks jis, tas kumeliukas Šyviukas, buvo (0) <u>išdykęs</u> , paikuolis, vaikas!
(31) negaišti	Pirmomis gyvenimo valandomis jam viskas atrodė be galo įdomu, todėl (31) _____ laiko nusprendė susipažinti su tvarto gyventojais. Pirmiausia
(32) kišti	Šyviukas buvo (32) _____ galvą į gardą kiaulės pasveikinti, bet piktoji
(33) nesidžiaugti	tuoju atgrėžė užpakalį (33) _____ savo kaimynu. Tada kumeliukas
(34) slampinėti	(34) _____ pasieniais, rytui dar gerai (35) _____, prietemoje
(35) neišaušti	bakstelėjo lūpomis į kažkokį minkštą gyvą daiktą, (36) _____ keisčiausią
(36) paleisti	garsą ir taip (37) _____ Šyviuką, kad šis akimirksniu atsidūrė prie
(37) išgąsdinti	motinos. Valandėlę jis stovėjo (38) _____ net pasijudinti, tačiau
(38) nedrįsti	(39) _____ iš prigimties judrus, (40) _____ vietoje ir
(39) būti	paikas, vėl leidosi ieškoti nuotykių. Kitame tvarto kampe jis užkliudė
(40) nerimti	(41) _____ kaimynus, (42) _____ storais ir plonais balsais.
(41) nepažinti	Tuoju kas gyvas sujudo tvarte, o (43) _____ Šyviukas šokinėjo
(42) atsiliepti	pasieniais ir, suradęs motiną, iki (44) _____ nebedrįso daugiau nė
(43) išsigąsti	žingsnio žengti į baugią tamsos karaliją, (45) _____ jį keisčiausiais
(44) prašvisti	balsais: kriokimu, mekenimu ir kudakavimu.
(45) gąsdinti	

(Pagal Petrą Cvirką)

(15 taškų)

Klausimo nr.	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
Teisingai atsakė (%)	86,50	3,50	76,50	55,75	78,50	30,75	20,25	78,25	49,00	42,75	63,00	69,00	79,25	37,75	49,50
Sunkumas	86,50	3,50	76,50	55,75	78,50	30,75	20,25	78,25	49,00	42,75	63,00	69,00	79,25	37,75	49,50
Skiriamoji geba	25,00	9,17	30,00	40,83	39,17	60,00	43,33	36,67	20,00	41,67	56,67	47,50	40,00	45,00	67,50
Koreliacija	0,31	0,29	0,31	0,37	0,42	0,54	0,46	0,36	0,17	0,39	0,47	0,46	0,42	0,40	0,56

Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
54,67	40,28	0,78

4 užduotis. Kairėje pateiktus žodžius ar žodžių junginius pavartokite nurodytu skaičiumi ir reikiamu linksniu. 0 atvejis – pavyzdys.

(0) didžiulis katilas (46–47) verdanti smala (48) akmenys (49) darbininkai (50) lygus (51) būriai (52–53) tas stebuklas (54–55) lipnysis skystis (56–57) šitoks brangumėlis	Sunkvežimis atvežė (0) <u>didžiulį katilą</u> , pilną (46–47) _____. Įjuodę darbininkai sėmė kaušais tą smalą ir pylė ne kur kitur, o žemėn, tiesiai ant grindinio (48) _____. Smala dūmino ir garavo, o (49) _____ iš paskos riedėjo kita mašina, tempdama sunkų volą, kuris spaudė smalą, padarydamas gatvės paviršių (50) _____, nors kiaušinius ant jo ritinėk. Žmonės (51) _____ bėgo iš visų pusių žiūrėti (52–53) _____, ir Vaižgantas stovėjo tarp subėgusių, arčiausia (54–55) _____. Daugelis murmėjo, kad be reikalo valdžia (56–57) _____ netausoja, žemėn pila, kuo akmuo blogas po kojomis?
--	---

(Pagal Juozą Baltušį)
(12 taškų)

Klausimo nr.	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57
Teisingai atsakė (%)	89,00	89,50	76,50	68,50	34,50	87,50	61,75	66,00	47,00	84,75	47,50	47,50
Sunkumas	89,00	89,50	76,50	68,50	34,50	87,50	61,75	66,00	47,00	84,75	47,50	47,50
Skiriamoji geba	28,33	25,83	40,83	40,00	33,33	27,50	37,50	30,00	36,67	27,50	48,33	46,67
Koreliacija	0,40	0,38	0,40	0,35	0,32	0,37	0,36	0,32	0,36	0,35	0,43	0,42

Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
66,67	35,21	0,68

5 užduotis. Įrašykite praleistas raides. 0 atvejis – pavyzdys.

Ką jam, vairuotoju, veikti su egzotiško medžio vaizdu, ras⁵⁸tomis vynuogių kekėmis, su švilpiančiu vėju, su sniegu, s⁵⁹kuriuojančiu priešais mašinos stiklą, su visais atsiveriančiais vaizdais? Ką taip įnirtingai trindavo jo mašinos valyt⁶⁰vai, ką taškė jos ratai, kokius jie įveikdavo atst⁶¹mus?

Kartą kelias taip susiaurėjo jo ak⁶³se, kad jis turėjo sustoti, kitą kartą staiga dingo taip aiškiai matytas pos⁶⁶kis, kelias išsitiesino ir kaip str⁶⁷lė šovė priekin – laimė, kad pat⁶⁸kėjo pirmu įsp⁶⁹džiu ir nuspaudė sta⁷⁰džius. Galbūt jis nes⁷¹moningai troško nuot⁷²kių... Sykį Juozui papasakojo, kaip jam gera buvo važinėti keliu, kurio ab⁷³jose pusėse kaip kareiviai, kaip neb⁷⁴lūs sargybiniai stovėjo gretos aukštų išdidžių kiparisų, o virš jų toks skaidrus dangus, nors asfaltas ir ten lydėsi nuo kar⁷⁵čio, ir tik plento, benzino tvaikas, tvaikas odinės str⁷⁶kės, prisigėrusios prakaito, tomis ak⁷⁷mirkomis neleido parasti r⁷⁸lybės jausmo. Psichologai yra nustatę, kad svetimų, neįprastų laukų ar miestelių vaizdai vair⁷⁹toju pavojingi – jis gali trumpam prarasti tikrovės poj⁸⁰tį.

(Pagal Bronių Radzevičių)

(10 taškų)

Klausimo nr.	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67
Teisingai atsakė (%)	80,25	54,50	69,25	74,25	97,25	65,00	78,00	85,50	76,00	95,00
Sunkumas	80,25	54,50	69,25	74,25	97,25	65,00	78,00	85,50	76,00	95,00
Skiriamoji geba	24,17	54,17	40,83	13,33	7,50	33,33	30,83	23,33	30,00	6,67
Koreliacija	0,25	0,43	0,32	0,11	0,15	0,32	0,29	0,26	0,32	0,11

Klausimo nr.	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
Teisingai atsakė (%)	78,75	85,25	49,00	76,25	86,50	82,00	89,00	92,50	95,50	65,75
Sunkumas	78,75	85,25	49,00	76,25	86,50	82,00	89,00	92,50	95,50	65,75
Skiriamoji geba	30,00	17,50	21,67	20,83	18,33	11,67	19,17	15,83	7,50	18,33
Koreliacija	0,28	0,22	0,19	0,19	0,26	0,15	0,24	0,26	0,17	0,17

Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
81,20	22,08	0,63

6 užduotis. Padėkite reikiamus skyrybos ženklus.

Nesu sentimentalus. Tačiau šitie Dalios žodžiai graudina. Tirpdo mano užsispyrimą, pavirsta keista jėga, kuri traukte traukia, ir rodos po valandėlės trenksiu durimis, skubėsiu į kalvas, prie tos pačios išsikerojusios pušies matomos pro mūsų langą dūkstančia širdimi lauksiu ateinant mergaitės kuri dabar vienintelė gali mane suprasti. Pasileisime abu žemyn, dumsime į pakalnę, stverdamiesi nulankstytų lazdynų, tolyn nuo namų. Bėgsime plačiu upės slėniu, palei pūpsančias žalias gluosnių kupetas ir nesustosime tol kol visai pranyks miestas... Stversiu į glėbį uždususia, neatgaunančią kvapo mergaitę, pakelsiu ją ir imsiu sukti ratu. Ji apsisvys kaklą rankomis. Ne nesikvatos, tik jausiu jos kvėpavimą. Kai paleisiu pavargęs, ji purtys galvą dar negrižkim.

(Pagal Algimantą Zurbą)

(8 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)									Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2	3	4	5	6	7	8			
10,75	5,25	11,00	16,25	19,25	13,00	13,25	9,50	1,75	47,25	38,33	0,58

III. RAŠYMO TESTAS

(Trukmė – 100 min.)

Užduotis. Pasirinkite A arba B variantą ir atlikite užduotį.

A

Jaunimo žurnalas kviečia padiskutuoti aktualiomis temomis. Į žurnalą parašykite straipsnį **Ką reiškia Tėvynė šiuolaikiniam žmogui?** (250–300 žodžių).

Remkitės diagramos duomenimis ir grožinės literatūros kūriniams arba asmeninei patirtimi.

Ar galėtumėte paaukoti savo gyvybę vardan Lietuvos, jei to reikėtų?			
Atsakymai		%	Kiekis
Taip, be jokių abejonių	██████████	14	430
Priklausytų nuo aplinkybių	██████████	36	1095
Ne	██████████	49	1494
Iš viso:			3019

(Interneto svetainė www.omni.lt, 2005 m. vasario 28 d.)

B

Jaunimo žurnalas kviečia padiskutuoti aktualiomis temomis. Į žurnalą parašykite straipsnį *Gyvenimas – tai stebuklas?! (250–300 žodžių).*

Remkitės nuotrauka ir grožinės literatūros kūriniais arba asmenine patirtimi.

A. Sutkaus nuotrauka

RAŠYMO UŽDUOTIES VERTINIMO LENTELĖ (50 taškų)

Kriterijai	Taškai*	Mokinių sk. (proc.)
TURINYS		
Turinys išskirtinis. Originaliai aktualizuojama problema, iškeliamas netikėtas problemos aspektas; argumentai svarbūs; pristatant įvairias nuomones išsitingai remiamasi nurodytais šaltiniais; apibendrinama originaliai.	10	10 taškų – 0,25
	9	9 taškai – 2,00
Turinys geras. Aktualizuojama iškelta problema; tinkamai išplėtoti argumentai; pristatant įvairias nuomones remiamasi nurodytais šaltiniais; apibendrinama tinkamai.	8	8 taškai – 7,25
	7	7 taškai – 12,50
Turinys vidutiniškas. Bandoma aktualizuoti iškeltą problemą; samprotaujama, argumentai pakankami; pristatant įvairias nuomones remiamasi nurodytais šaltiniais, bet yra trūkumų; apibendrinimas pernelyg konkretus arba pernelyg abstraktus.	6	6 taškai – 14,00
	5	5 taškai – 13,00
Turinys patenkinimas. Bandoma aktualizuoti iškeltą problemą, bet nukrypstama nuo temos; argumentai menki; apie skirtingas nuomones tik užsimenama arba jos pristatomos ne visai tinkamai; šaltiniais remiamasi menkai; apibendrinimas menkai susijęs su samprotavimu.	4	4 taškai – 13,50
	3	3 taškai – 17,25
Turinys menkas. Neaktualizuojama iškelta problema; nėra nuomonių įvairovės; argumentai netinkami; apibendrinimas netinkamas arba jo iš viso nėra.	2	2 taškai – 15,50
	1	1 taškas – 4,75
Turinys netinkamas. Užduotis neatlikta arba atlikta netinkamai.	0	0 taškų – 0,00
RAIŠKA		
Struktūra, teksto vientisumas		
Aiški ir motyvuota struktūra, sklandi minties raiška, įvairios ir tikslingos jungimo priemonės.(1 trūkumas).	10	3,00
Aiški ir motyvuota struktūra, sklandi minties raiška, įvairios jungimo priemonės (2 trūkumai).	9	7,00
Struktūra tinkama, sklandi minties raiška, tikslingos jungimo priemonės (3 trūkumai).	8	11,25
Struktūra tinkama, nepakankama jungimo priemonių įvairovė (4 trūkumai).	7	17,25
Struktūra patenkinama, esama minties raiškos trūkumų arba netikslios jungimo priemonės (5 trūkumai).	6	13,25
Struktūra patenkinama, esama minties raiškos trūkumų arba netikslios jungimo priemonės, menka jų įvairovė (6 trūkumai).	5	12,75
Struktūra patenkinama, esama minties raiškos trūkumų, netikslios jungimo priemonės, menka jų įvairovė (7 trūkumai).	4	8,75
Struktūra nenuosekli, skaidymas į pastraipas dažnai nemotyvuotas, nesklandi raiška, vietomis vartojamos netinkamos jungimo priemonės (8 trūkumai).	3	8,25
Struktūra nenuosekli, skaidymas į pastraipas nemotyvuotas; nesklandi raiška, vartojamos mažai tinkamos, vienodos jungimo priemonės (9 trūkumai).	2	6,25
Prasta teksto struktūra, nesklandi raiška, trūksta jungumo (10 trūkumų).	1	4,75
Prasta teksto struktūra, nesklandi raiška, trūksta jungumo (11 ir daugiau trūkumų).	0	7,50

Kriterijai	Taškai*	Mokinių sk. (proc.)
Gramatika (sintaksė ir morfologija)		
Gramatinės konstrukcijos įvairios ir pakankamai sudėtingos, vartojamos taisyklingai (1 klaida).	10	9,50
Gramatinės konstrukcijos įvairios ir pakankamai sudėtingos, vartojamos taisyklingai (2 klaidos).	9	9,50
Gramatinės konstrukcijos įvairios ir pakankamai sudėtingos, pasitaiko klaidų (3 klaidos).	8	13,50
Gramatinės konstrukcijos įvairios ir pakankamai sudėtingos, pasitaiko klaidų (4 klaidos).	7	13,75
Gramatinių konstrukcijų įvairovė menka, jos paprastesnės, pasitaiko gramatikos klaidų (5 klaidos).	6	12,75
Gramatinių konstrukcijų įvairovė menka, jos paprastesnės, pasitaiko nemažai gramatikos klaidų (6 klaidos).	5	11,75
Paprastos gramatinės konstrukcijos; nemažai gramatikos klaidų (7 klaidos).	4	6,50
Paprastos gramatinės konstrukcijos, dažnai vartojamos klaidingai (8 klaidos).	3	7,25
Net paprastos gramatinės konstrukcijos vartojamos klaidingai (9 klaidos).	2	4,25
Net paprastos gramatinės konstrukcijos vartojamos klaidingai (10 klaidų).	1	4,25
Labai daug (11 ir daugiau) gramatikos klaidų.	0	7,00
Žodynas, stilius		
Žodynas turtingas, parenkamas ir vartojamas tiksliai, stilius geras (1-2 trūkumai).	10	1,75
Žodynas turtingas, parenkamas ir vartojamas tiksliai, stilius geras (3 trūkumai).	9	6,50
Žodynas turtingas, stilius geras (4 trūkumai).	8	7,50
Žodynas turtingas, stilius geras (5 trūkumai).	7	10,50
Žodynas pakankamas, stilius tinkamas (6 trūkumai).	6	11,50
Žodynas pakankamas, stilius tinkamas (7 trūkumai).	5	12,25
Žodynas patenkinamas, stilius ne visada tinkamas (8 trūkumai).	4	11,00
Žodynas skurdus, stilius ne visada tinkamas, yra nemažai trūkumų (9 trūkumai).	3	11,25
Žodynas skurdus, stilius ne visada tinkamas, daug trūkumų (10 trūkumų).	2	7,25
Žodynas labai skurdus, stilius dažnai netinkamas, daug trūkumų (11 trūkumų).	1	5,50
Žodynas labai skurdus, stilius netinkamas, labai daug trūkumų (12 ir daugiau).	0	15,00
Rašyba ir skyryba		
Laikomasi rašybos ir skyrybos taisyklių (1–2 klaidos).	10	2,00
Laikomasi rašybos ir skyrybos taisyklių, pasitaiko klaidų (3).	9	2,50
Laikomasi rašybos ir skyrybos taisyklių, pasitaiko klaidų (4).	8	2,25
Laikomasi rašybos ir skyrybos taisyklių, pasitaiko klaidų (5–6).	7	7,75
Nemažai rašybos ir skyrybos klaidų (7–8).	6	5,50
Nemažai rašybos ir skyrybos klaidų (9–10).	5	7,50
Nemažai rašybos ir skyrybos klaidų (11–12).	4	6,75
Daug rašybos ir skyrybos klaidų (13–14).	3	8,00
Daug rašybos ir skyrybos klaidų (15–16).	2	7,00
Labai daug rašybos ir skyrybos klaidų (17–18).	1	6,75
Labai daug rašybos ir skyrybos klaidų (19 ir daugiau).	0	44,00

Iš 400 atrinktų kandidatų darbų 65,3 proc. kandidatų rinkosi B variantą.